

USVOJENI TEKSTOVI

P9_TA(2020)0233

Stanje na Filipinima, uključujući slučaj Marije Resse

Rezolucija Europskog parlamenta od 17. rujna 2020. o stanju na Filipinima, uključujući slučaj Marije Resse (2020/2782(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o stanju na Filipinima, osobito one od 15. rujna 2016.¹, 16. ožujka 2017.² i 19. travnja 2018.³,
- uzimajući u obzir diplomatske odnose Filipina i EU-a (ondašnje Europske ekonomske zajednice) koji su uspostavljeni 12. svibnja 1964.,
- uzimajući u obzir Okvirni sporazum o partnerstvu i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Filipina, s druge strane,
- uzimajući u obzir status Filipina kao osnivača Udruženja država jugoistočne Azije (ASEAN),
- uzimajući u obzir zajednički radni dokument službi od 10. veljače 2020. o ocjeni posebnih poticajnih mjera EU-a za održivi razvoj i dobro upravljanje (OSP+) na Filipinima u razdoblju 2018. – 2019. (SWD(2020)0024),
- uzimajući u obzir izjavu glasnogovornika ESVD-a od 16. lipnja 2020. o osuđujućim presudama za Mariju Ressu i Reynalda Santosa,
- uzimajući u obzir smjernice EU-a o ljudskim pravima,
- uzimajući u obzir Rezoluciju o promicanju i zaštiti ljudskih prava na Filipinima koju je 11. srpnja 2019. usvojilo Vijeće Ujedinjenih naroda za ljudska prava,
- uzimajući u obzir izvješće o stanju ljudskih prava na Filipinima koje je 30. lipnja 2020. objavila Visoka povjerenica Ujedinjenih naroda za ljudska prava Michelle Bachelet,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,

¹ SL C 204, 13.6.2018., str. 123.

² SL C 263, 25.7.2018., str. 113.

³ SL C 390, 18.11.2019., str. 104.

- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966.,
 - uzimajući u obzir Rimski statut Međunarodnog kaznenog suda,
 - uzimajući u obzir Zakon Republike Filipina br. 11479 od 3. srpnja 2020., poznat i kao Zakon o borbi protiv terorizma,
 - uzimajući u obzir članak 144. stavak 5. i članak 132. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da Filipini i Europska unija imaju dugu povijest diplomatskih, gospodarskih, kulturnih i političkih odnosa; budući da su ratifikacijom Sporazuma o partnerstvu i suradnji Europska unija i Filipini ponovno potvrdili zajedničku predanost načelima dobrog upravljanja, demokracije, vladavine prava, ljudskih prava, promicanja društvenog i gospodarskog razvoja te miru i sigurnosti u regiji;
- B. budući da je u izvješću o stanju ljudskih prava na Filipinima koje je 30. lipnja 2020. objavila Visoka povjerenica Ujedinjenih naroda za ljudska prava utvrđeno da su ubojstva povezana s vladinom kampanjom za suzbijanje zloporabe opojnih droga bila „raširena i sustavna pojava” te da su prema vladinim podacima ubijene najmanje 8 663 osobe; budući da se procjenjuje da bi se taj broj mogao utrostručiti; budući da je predsjednik Duterte izričito poticao policiju na izvršenje prijekih pogubljenja i obećao im imunitet od kaznenog progona te su policijski službenici koji su bili uključeni u spomenuto promaknuti; budući da je predsjednik Duterte obećao da će nastaviti s kampanjom za suzbijanje zloporabe opojnih droga sve do kraja svojeg trenutnog predsjedničkog mandata 2022.; budući da je većina žrtava iz siromašnih i marginaliziranih zajednica;
- C. budući da se prostor za djelovanje civilnog društva sve više smanjuje; budući da se borci za ljudska prava, novinari i aktivisti redovito suočavaju s prijetnjama, uznemiravanjem, zastrašivanjem i nasiljem zbog toga što nastoje dokazati optužbe o prijekim pogubljenjima i drugim kršenjima ljudskih prava na Filipinima; budući da se prema Uredu Visoke povjerenice Ujedinjenih naroda za ljudska prava „zalaganje za ljudska prava redovito izjednačava s pobunom”; budući da je prema Uredu Visoke povjerenice UN-a za ljudska prava u razdoblju od siječnja 2015. do prosinca 2019. ubijeno najmanje 208 boraca za ljudska prava, novinara i sindikalista, uključujući 30 žena;
- D. budući da je Maria Ressa, filipinska novinarka te suosnivačica i glavna direktorica informativne internetske stranice Rappler, već dugo nalazi na meti vlasti zbog kritiziranja „rata protiv droge” i kritičkog izvještavanja o prijekim pogubljenjima; budući da su Maria Ressa i istraživački novinar Rapplera Reynaldo Santos mlađi optuženi za „klevetu na internetu” i da ih je nadležni regionalni sud u Manili 15. lipnja 2020. osudio na još neizrečenu kaznu koja bi mogla iznositi i do šest godina u zatvoru; budući da je protiv gđe Resse i Rapplera podignuto još najmanje šest drugih optužbi;
- E. budući da je početkom srpnja 2020. Kongres Republike Filipina glasovanjem odbio produžiti pravo emitiranja ABS-CBN-u – najvećoj radiotelevizijskoj mreži u zemlji; budući da se smatra da se odbijanjem produživanja prava emitiranja predsjednik Duterte osvećuje zbog medijskog izvještavanja o njegovoj kampanji za suzbijanje zloporabe opojnih droga i ozbiljnim kršenjima ljudskih prava;

- F. budući da je senatorica Leila de Lima, jedan od glavnih protivnica kampanje za suzbijanje zlouporabe opojnih droga koju je organizirao predsjednik Duterte, 19. rujna 2016. maknuta s dužnosti predsjednice Odbora za pravdu i ljudska prava filipinskog Senata te je od uhićenja 24. veljače 2017. i dalje u pritvoru gdje čeka suđenje; budući da postoje ozbiljne sumnje da su optužbe protiv senatorice de Lime izmišljene i politički motivirane;
- G. budući da je prema organizaciji Global Witness 2019. ubijeno najmanje 43 boraca za prava na zemlju; budući da su većina njih bili vođe zajednice i aktivni sudionici u kampanjama protiv rudarskih projekata i agrobiznisa;
- H. budući da autohtoni narodi na Filipinima čine 10 do 20 % ukupnog stanovništva; budući da je 2018. posebni izvjestitelj UN-a za prava autohtonih naroda utvrdio da su Filipini jedna od zemalja s najvećom svjetskom stopom kriminalizacije i napada na borbe za prava na zemlju iz redova autohtonih naroda; budući da je UN upozorio na sve veću militarizaciju autohtonih teritorija i ograničenja slobode okupljanja i izražavanja te da su ti događaji blisko povezani s poslovnim interesima; budući da su stalni nedostatak sigurnosti i gospodarskog razvoja na otoku Mindanau, kao i prijavljena kršenja međunarodnog humanitarnog prava i nedostatak napretka u tranzicijskom pravosuđu i pomirenju i dalje ozbiljan problem;
- I. budući da je 17. kolovoza 2020. ubijena Zara Alvarez, pravna suradnica iz skupine za ljudska prava Karapatan; budući da su gđi Alvarez opetovano prijetili, da je bila izložena uznemiravanju zbog svojeg rada u području ljudskih prava te da je 13. članica svoje organizacije koja je ubijena od sredine 2016.; budući da je 10. kolovoza 2020. mučen i ubijen Randall „Randy” Echanis, borac za mir, aktivist za prava na zemlju i član Karapatana; budući da su prema Uredu Visoke povjerenice za ljudska prava i g. Echanis i gđa Alvarez u više navrata bili „označeni kao crveni” (teroristi ili komunisti) i da su bili na popisu od najmanje 600 osoba za koje je filipinsko Ministarstvo pravosuđa 2018. zatražilo da ih se proglasi „teroristima” sudskim putem;
- J. budući da su Ured Visoke povjerenice za ljudska prava i posebni izvjestitelji Ujedinjenih naroda izrazili zabrinutost zbog „opetovanog zastrašivanja” predstavnika neovisnih medija; budući da su Filipini 2020. zauzeli 136. mjesto od 180 zemalja na ljestvici slobode medija koju svake godine objavljuje organizacija Reporteri bez granica ; budući da je otkad je g. Duterte na vlasti ubijeno 16 novinara;
- K. budući da su se u ožujku 2018. Filipini povukli s Međunarodnog kaznenog suda nakon što je taj sud započeo s „preliminarnim razmatranjem” pritužbe podnesene protiv g. Dutertea u vezi s velikim brojem ubojstava u okviru kampanje za suzbijanje zlouporabe opojnih droga;
- L. budući da je 2017. Zastupnički dom Republike Filipina odobrio nacrt zakona o ponovnom uvođenju smrtne kazne; budući da je za taj nacrt zakona potrebno prethodno odobrenje Senata prije nego što predsjednik Duterte, koji aktivno vodi kampanju za ponovno uvođenje tog zakona, može proglasiti njegovo stupanje na snagu; budući da bi ponovno uvođenje smrtne kazne predstavljalo očito kršenje Drugog fakultativnog protokola uz Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, čijeg su Filipini zemlja potpisnica;
- M. budući da su filipinske vlasti 3. srpnja 2020. donijele novi Zakon o borbi protiv

terorizma; budući da se prema predstavnicima lokalnih organizacija civilnog društva zakonom oslabljuju mjere zaštite ljudskih prava, proširuje definicija terorizma i produljuje trajanje pritvora bez naloga s 3 na 14 dana, čime se briše bitno razlikovanje kritike, kriminaliteta i terorizma, čime se otvaraju pitanja zakonitosti i dodatno povećava rizik od kršenja ljudskih prava;

- N. budući da je predsjednik Duterte opetovano davao seksističke i mizogine izjave te se ponašao na seksistički i mizogini način; budući da se prema navodima lokalnih nevladinih organizacija tijekom Duterteove mandata povećao broj slučajeva nasilja nad ženama i seksualnog zlostavljanja žena, među ostalim žena koje su borci za ljudska prava; budući da su žene koji su borci za ljudska prava izložene ponižavajućim i seksističkim komentarima, prijetnjama silovanjem i napadima;
 - O. budući da su u Izvješću Međunarodne konfederacije sindikata (ITUC) za 2020. Filipini uvršteni u deset najopasnijih zemalja na svijetu za radnike; budući da se Filipinski pokret za sindikalna prava žalio na gušenje prava radnika, među ostalim „proglašavanjem radnika crvenima”, nestancima i ubojstvima vođa radnika i sindikalista;
 - P. budući da se zajednica LGBTQI suočava sa stalnim uznemiravanjem; budući da je predsjednik Duterte u više navrata koristio spolnu orijentaciju svojih političkih protivnika kako bi ih osramotio te je u svibnju 2019. javno dao izjave u kojima implicira da je homoseksualnost bolest; budući da se u lipnju 2020. policija spriječila održavanje povorke ponosa u organizaciji zajednice LGBTQI i navodno uhitila 20 osoba;
 - Q. budući da se procjenjuje da je 60 000 do 100 000 djece na Filipinima uključeno u prostituciju; budući da je neutvrđen broj djece prisiljen na izrabljivački rad; budući da je UNICEF izrazio ozbiljnu zabrinutost zbog snižavanja dobi za kaznenu odgovornost;
 - R. budući da su Filipini 2019. zauzeli 113. mjesto od 180 država prema indeksu raširenosti korupcije koji svake godine objavljuje organizacija Transparency International;
 - S. budući da su Filipinima od 25. prosinca 2014. dodijeljene veće trgovinske povlastice u okviru sustava općih carinskih povlastica EU-a (OSP+); budući da taj status ovisi o ratifikaciji i provedbi 27 međunarodnih konvencija o ljudskim pravima, radničkim pravima, zaštiti okoliša i dobrom upravljanju; budući da je 2019. 25 % ukupnog filipinskog izvoza u EU (gotovo 2 milijarde EUR) dobilo povlašteni tretman u okviru tog programa; budući da EU, unatoč velikom nazadovanju u pogledu stanja ljudskih prava na Filipinima, dosad nije aktivirao mehanizam kojim bi se moglo suspendirati spomenute trgovinske povlastice;
1. izražava duboku zabrinutost zbog ubrzanog pogoršanja stanja ljudskih prava na Filipinima za vrijeme mandata predsjednika Dutertea; prima na znanje objavu izvješća Visoke povjerenice UN-a za ljudska prava iz lipnja 2020. i poziva filipinsku vladu da usvoji i provede sve preporuke navedene u njemu;
 2. snažno osuđuje tisuće prijevika pogubljenja i drugih ozbiljnih kršenja ljudskih prava povezanih s tzv. „ratom protiv droga; poziva filipinsku vladu da odmah okonča nasilje nad osumnjičenima za zlouporabu opojnih droga te da raspusti privatne paravojne skupine i paravojne skupine koje podupire država; ustraje na tome da se borba protiv

zloporabe opojnih droga mora provoditi uz potpuno poštovanje pravosudnog postupka, u skladu s nacionalnim i međunarodnim pravom te s naglaskom na javnom zdravlju;

3. osuđuje prijetnje, uznemiravanje, zastrašivanje i nasilje kojem su izloženi sve osobe koje nastoje dokazati optužbe o prijekim pogubljenjima i drugim kršenjima ljudskih prava na Filipinima, uključujući borce za ljudska prava i zaštitu okoliša, članove sindikata i novinare; osuđuje zloporabu zakona i pravosudnog sustava za ušutkavanje kritičara;
4. poziva filipinske vlasti da odmah provedu nepristrane, transparentne, neovisne i smislene istrage svih prijekih pogubljenja, uključujući smrti Joryja Porquie, Randalla „Randyja” Echanisa i Zare Alvarez, kao i drugih navodnih kršenja zakona;
5. zgrožen je sve lošijom razinom slobode medija na Filipinima; osuđuje prijetnje, zlostavljanje, zastrašivanje, nepravedne progone i nasilje kojima su izloženi novinari, uključujući slučaj Marije Resse; poziva da se odbace sve politički motivirane optužbe protiv gđe Resse i njezinih kolega; podsjeća da su sloboda tiska i sloboda izražavanja temeljne sastavnice demokracije; poziva filipinske vlasti da produže pravo emitiranja ABS-CBN-u – glavnoj radiotelevizijskoj grupaciji u zemlji; poziva Delegaciju EU-a i predstavništva država članica EU-a u Manili da pomno prate sudske postupke protiv Marije Resse i Reynalda Santosa mlađeg te da pruže svu potrebnu pomoć;
6. ponovno poziva filipinske vlasti da odustanu od svih politički motiviranih optužbi protiv senatorice Leile de Lime, da joj se odobri boravak na slobodi do početka suđenja, da joj se dozvoli da slobodno koristi svoja prava i obavlja svoje dužnosti kao izabrana predstavnica te da joj se tijekom pritvora zajamče prikladni sigurnosni i sanitarni uvjeti; poziva EU da nastavi pomno pratiti njezin slučaj;
7. ponovno izražava snažnu potporu svim borcima za ljudska prava i zaštitu okoliša na Filipinima i njihovu radu; poziva izaslanstvo EU-a i predstavništva država članica u zemlji da pojačaju svoju potporu civilnom društvu kroz kontakte s filipinskim vlastima te da iskoriste sve dostupne instrumente kako bi pojačali potporu radu boraca za ljudska prava i zaštitu okoliša te, prema potrebi, olakšaju izdavanje viza za hitne slučajeve i pruže privremeni smještaj u državama članicama EU-a;
8. apelira na filipinske vlasti da shvate kako borci za ljudska prava imaju važnu ulogu u jamčenju mira, pravde i demokracije; poziva filipinske vlasti da neovisno o uvjetima zajamče fizičku sigurnost i psihološki mir svih boraca za ljudska prava i novinara u zemlji te da zajamče da mogu obavljati svoj posao u prikladnom okruženju i bez straha od odmazde; pozdravlja činjenicu da je Zastupnički dom Republike Filipina jednoglasno usvojio Zakon o zaštiti boraca za ljudska prava te poziva Senat i predsjednika Republike Filipina da ga hitno usvoje;
9. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog nedavnog donošenja Zakona o borbi protiv terorizma i podsjeća da se terorizmom ni u kojem slučaju ne mogu smatrati zagovaranje ciljeva, prosvjedovanje, građanski neposluh, štrajkovi i drugi slični oblici građanskih i političkih prava;
10. apelira na EU i njegove države članice da na 45. sjednici Vijeća Ujedinjenih naroda za ljudska prava podupru donošenje rezolucije o pokretanju neovisne međunarodne istrage o kršenjima ljudskih prava počinjenima na Filipinima od 2016.;

11. duboko žali zbog odluke vlade Republike Filipina da prestane biti potpisnicom Rimskog statuta; poziva filipinsku vladu da poništi tu odluku; potiče Međunarodni kazneni sud da nastavi istraživati optužbe za zločine protiv čovječnosti s obzirom na ubojstva izvršena tijekom „rata protiv droge“; poziva filipinsku vladu da u potpunosti surađuje s Uredom tužitelja Međunarodnog kaznenog suda tijekom preliminarnog razmatranja stanja na Filipinima;
12. ponovno poziva filipinske vlasti da smjesta obustave trenutni proces ponovnog uvođenja smrtne kazne; podsjeća na to da EU smrtnu kaznu smatra okrutnim i nečovječnim oblikom kažnjavanja koji ne odvraća od kriminalnog ponašanja;
13. apelira na Filipine da poštuju svoje obveze u skladu s međunarodnim pravom za zaštitu ljudskih prava autohtonih naroda, među ostalim i u kontekstu oružanih sukoba; poziva vladu da poštuje prava autohtonih naroda, ojača ih i usvoji učinkovitu politiku za poboljšanje njihovih životnih uvjeta;
14. osuđuje svaki oblik nasilja nad ženama i podsjeća da takvo nasilje predstavlja ozbiljno kršenje ljudskih prava i dostojanstva žena i djevojčica; oštro osuđuje opetovane mizogine izjave predsjednika Duterte; poziva predsjednika da se prema ženama odnosi s poštovanjem i da se suzdrži od poticanja nasilja nad ženama;
15. osuđuje svaki oblik nasilja nad pripadnicima zajednice LGBTQI i podsjeća da takvo nasilje predstavlja ozbiljno kršenje ljudskih prava i dostojanstva osobe; oštro osuđuje ponižavajuće i seksističke izjave predsjednika Duterte o osobama koje su se očitovale kao pripadnici zajednice LGBTQI;
16. zaprepašten je sve rasprostranjenijom korupcijom u trenutačnoj filipinskoj upravi; poziva filipinske vlasti da pojačaju napore s ciljem učinkovite borbe protiv korupcije; naglašava da je u tom pogledu važno poštovati temeljna načela demokracije i vladavine prava;
17. podsjeća da bi se mjerama koje su vlade usvojile kao odgovor na problem pandemije trebalo štiti, a ne podrivati ljudska prava građana; naglašava da bi te mjere trebale biti nužne, razmjerne i nediskriminirajuće, da bi trebale biti u skladu s međunarodnim obvezama u području ljudskih prava i nacionalnim zakonima te da bi trebale biti na snazi samo onoliko dugo koliko je to strogo potrebno, a ne poslužiti kao izgovor za smanjenje prostora za demokratsko i građansko djelovanje, temeljnih sloboda i poštovanja vladavine prava;
18. zgrožen je praksom trgovanja, vojne regrutacije i uključenosti djece u sukobe u zemlji te potiče filipinske vlasti da stanu na kraj takvim praksama; potiče vladu da uloži veće napore u zaštitu sve djece od zlostavljanja i da poštuje njihova prava, uključujući pravo na obrazovanje djece iz autohtonih naroda; snažno se protivi svakom prijedlogu za dodatno snižavanje dobi za kaznenu odgovornost;
19. osuđuje prijetnje, zastrašivanja i osobne napade na mandatare za posebne postupke Ujedinjenih naroda; potiče filipinske vlasti da surađuju s Uredom Visoke predstavнице za ljudska prava i svim mehanizmima Ujedinjenih naroda za ljudska prava, među ostalim olakšavanjem posjeta zemlji i suzdržavanjem od zastrašivanja ili odmazde;
20. s obzirom na ozbiljnost kršenja ljudskih prava u zemlji, poziva Europsku komisiju da,

ako ne dođe do nikakvog bitnog poboljšanja i spremnosti na suradnju filipinskih vlasti, odmah pokrene postupak kojim bi se mogle ukinuti povlastice u okviru sustava OSP+;

21. poziva filipinske vlasti da podrže provedbu vodećih načela Ujedinjenih naroda o poslovanju i ljudskim pravima te da zajamče učinkovite postupke dužne pažnje u pogledu ljudskih prava za ulagačke, razvojne i poslovne projekte, posebno u pogledu preuzimanja velikih poljoprivrednih poduzeća, ekstraktivnih industrija, infrastrukturnih projekata i suradnje u sektoru sigurnosti; poziva poduzeća sa sjedištem u EU-u ili koja posluju unutar EU-a da se strogo pridržavaju vodećih načela Ujedinjenih naroda te međunarodnog i nacionalnog prava o ljudskim pravima te da provedu detaljan i sveobuhvatan postupak dužne pažnje u vezi sa svim svojim poslovnim aktivnostima i odnosima na Filipinima;
22. poziva potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te države članice da osude taj proces;
23. nalaže svojem predsjedniku da ovu rezoluciju prosljedi potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama država članica, filipinskom predsjedniku, vladi i Kongresu, vladama država članica Udruženja država jugoistočne Azije (ASEAN), Visokoj povjerenici Ujedinjenih naroda za ljudska prava, glavnom tajniku Ujedinjenih naroda i glavnom tajniku Udruženja država jugoistočne Azije (ASEAN).

